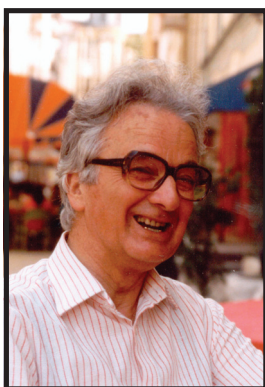

Спомен за професор д-р Николай Йорданов (1921–1997 г.) по повод 90 години от рождението му

Николай Йорданов Петров е роден на 11 август 1921 г. в гр. Сливен. Умира на 6 януари 1997 г. Висшето си образование по химия завършва в Софийския университет (СУ) през 1948 г. Веднага след това постъпва като асистент по аналитична химия във Физико-математическия факултет към СУ, където въвежда нови курсове и практикуми в катедра „Аналитична химия“.

В средата на 50-те години на 20-ти век осъществява важна промяна в упражненията по аналитична химия в Софийския университет – преминаване от макро- към полумикротехника на работа. В продължение на повече от две десетилетия (1953–1974 г.) той чете лекционен курс по физични методи в аналитичната химия в Химическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ (ХФ-СУ). През 1961 г. Н. Йорданов постъпва на работа в новосъздадения Институт по обща и неорганична химия на БАН (ИОНХ-БАН). Той организира и близо 30 години ръководи секция по аналитична химия в института. Скоро тя се превръща в основен аналитичен център на страната, извършващ научни аналитични изследвания на високо ниво. Повечето от изследванията са в сътрудничество с колективите на аналитичните катедри в СУ, Висшия химико-технологичен институт в София, Пловдивския университет, Фармацевтичния факултет на Медицинска академия, аналитичните звена на Института по черна металургия, Института по почвознание „Н. Пушкиров“ и Института по хигиена. Проф. Н. Йорданов създава колоквиума по аналитична химия към БАН като национален аналитичен форум. Чести гости на колоквиума са били световноизвестни учени. През 1971 и 1974 г. проф. Н. Йорданов организира и провежда Първата и Втората национална конференция по аналитична химия с международно участие. Така значимо се разширяват международните връзки на българските аналитици.

Проф. д-р Н. Йорданов провежда научни изследвания в областта на: аналитичната химия и геохимията

на благородните газове и редкоземните елементи, геохронологията, аналитичната химия на рения, синтеза и охарактеризирането на нови органични реагенти, методите за концентриране, отлъчване, фотометрично и атомноабсорбционно определяне на следи от елементи, анализа на материали с висока чистота и обекти от околната среда. Дори след пенсионирането си той продължава да работи интензивно по проблемите на екологията в България – провежда широкомащабно изследване на замърсяването с токсични вещества на почвите в близост до големи промишлени предприятия. Проф. Н. Йорданов организира и ръководи голям брой български и международни изследователски проекти, като въз основа на получените резултати са разработени и приложени технологии за предприятия от черната и цветната промишленост.

Проф. д-р Н. Йорданов е публикувал повече от 160 научни труда. Учебникът „Физични методи в аналитичната химия“, публикуван през 1954 г. в съавторство с доц. Христо Шейтанов, е ценно помагало за студентите от ХФ-СУ и претърпя три издания. Проф. Н. Йорданов е допринесъл за научното израстване на няколко поколения български аналитици. Бил е ръководител на 12 докторанти от страната и чужбина, както и на многобройни специализанти.

Като личност с голяма ерудиция и авторитет, проф. Н. Йорданов е членувал в редица научни съвети, например, бил е председател на Координационния съвет по аналитична химия (1962–1990 г.), председател на Координационния съвет по координационна химия (1980–1987 г.), председател на секция „Химичен анализ“ към Федерацията на българските научно-технически съюзи (1977–1991 г.), председател на Научния съвет по неорганична и аналитична химия към Висшата атестационна комисия (1982–1990 г.), официален представител на България в работната група по аналитична химия на Федерацията на Европейските химични дружества (FECS) (1975–1991 г.), член на комисия V-1 на IUPAC (1973–1980 г.). Бил е член на редакционните съвети на списанията *Talanta* (1973–1980 г.) и *Bulgarian Chemical Communications* (1966–1991 г.). Приносът му към аналитичната химия в България е високо оценен с присъждането му на златен и сребърен медал „Св. Кирил и Методий“.

Е. Иванова, И. Хавезов